

t: 088 888 6666
e: info@ltonoord.nl
w: www.ltonoord.nl

Provinciale Staten van Flevoland
Postbus 55
8200 AB LELYSTAD

Postadres:
Postbus 240
8000 AE Zwolle

Per e-mail: griffie@flevoland.nl

Hoofdkantoor:
Dr. Stolteweg 2
8025 AV Zwolle

Datum: 24 januari 2024

Referentie: FL/EH/MvD/24.012

Betreft: **Beleid boerenerfmolens**

Geachte leden van Provinciale Staten,

We schrijven u in verband met de voorgenomen besluitvorming over de voorwaarden waaronder zogenaamde boerenerfmolens in de provincie Flevoland worden toegestaan. Boerenerfmolens zijn windmolens die voorzien in een aanzienlijk deel van het eigen elektriciteitsgebruik van een boerenbedrijf. Agrarisch ondernemers zijn hiermee minder afhankelijk van Russisch gas en zorgen voor minder belasting van het stroomnet omdat stroom lokaal wordt opgewekt en grotendeels gebruikt.

Ondanks grote inspanning van onze kant en ondanks grote betrokkenheid bij de boeren die in uw provincie wonen en werken, stevent de provincie af op beleid dat plaatsing van deze molens de facto onmogelijk maakt. Hiermee ontnemt u boeren een belangrijke mogelijkheid voor (verdere) verduurzaming van hun bedrijfsvoering, houdt u hun kwetsbaarheid in stand voor toekomstige fluctuaties in de energieprijzen en draagt u bij aan het verergeren van de netcongestieproblematiek in Flevoland.

Wij vragen u het beleid vast te stellen met aandacht voor de volgende aspecten:

- **Sta boerenerfmolens toe buiten de erfsingel** zodat ze op een windrijke plek kunnen worden opgesteld en buiten de aanvliegroutes naar nestelgelegenheid van vogels en vleermuizen. Uit het eerste jaar slachtofferonderzoek blijkt in Groningen en Friesland dat hier gepaste maatregelen voor zijn. In andere provincies van Nederland wordt de molen in de nabijheid maar wel buiten de erfsingel gebouwd, dat kan op een landschappelijk verantwoorde manier.
- **De daadwerkelijke elektriciteitsbehoefte van het boerenbedrijf moet leidend zijn** bij het vaststellen van beleid rond boerenerfmolens.
- **Kies de juiste beleidsinstrumenten.** We hebben alle begrip voor de zorgen die leven over verrommeling van het landschap en de 'groeierende' windturbines die in het verleden in Flevoland zijn verzezen. Een maximale ashoogte kan comfort geven in het beleid maar stel dan een grens vast die zinvolle plaatsing van boerenerfmolens mogelijk maakt en alleen excessen afhoudt. Houd er rekening mee dat boerenerfmolens boven daken en bomen moeten kunnen uitsteken om wind daadwerkelijk te kunnen vangen.
- **Formuleer, indien nodig, aanvullende voorwaarden** voor plaatsing die balans aanbrengen in de wens om enerzijds het landschap niet te verrommelen en anderzijds recht doen aan het productieve karakter van het landschap en de bedrijven die zich er hebben gevestigd. Daarbij kan gedacht worden aan een minimale afstand van de boerenerfmolen tot de openbare weg, of het laten aanplanten van struweel aan akkergrenzen om molens deels aan het zicht te onttrekken.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Boerenerfmolens zijn nuttig en gewenst en Flevoland is er groot genoeg voor

Wij zijn ervan overtuigd dat het mogelijk maken van boerenerfmolens een belangrijke impuls kan geven aan het verbeteren van de perspectieven van de agrarische sector in Flevoland, zonder het open karakter van het landschap significant te schaden. Boerenerfmolens sluiten ook goed aan bij de bedrijfsvoering van het boerenbedrijf omdat een molen energie kan produceren in de 'dure uren': wanneer het donker is, of bij slecht weer. Dit belang wordt breed onderkend door uw agrarische achterban: een rondje langs de producenten van boerenerfmolens leert dat er ongeveer 200 aanvragen van boeren bekend zijn. Een aantal dat enerzijds aantoont dat de wens om een boerenerfmolen te plaatsen groot is, anderzijds laat dit zien dat er geen gevaar dreigt dat een groot deel van het landelijk gebied 'volloopt' met kleine windmolens.

Samen optrekken levert beter beleid op

Wij vragen met klem om rekening te houden met de mogelijkheden, omstandigheden en wensen van uw agrarische populatie en boerenerfmolens op een zinvolle manier mogelijk te maken in Flevoland. Bovendien hopen we dat de communicatie tussen boeren en de provincie op dit dossier verbetert, want dit traject verloopt tot nu toe frustrerend.

We hebben als sector alles gedaan om te laten zien wat nodig en wenselijk is, op alle mogelijke manieren een dialoog geprobeerd op te starten met provincie en gemeenten, alle informatie die bekend was gedeeld en laten zien hoe groot het draagvlak voor passend en geschikt beleid is.

- In 2020 hebben verschillende agrarische ondernemers LTO Noord gevraagd om te onderzoeken op welke manier windenergie kan bijdragen aan het verduurzamen van het eigen gebruik van agrarische bedrijven. Provincie Flevoland heeft daarvoor subsidie gegeven na afwijzing van de aanvraag, bezwaarschrift en een hoorzitting. De bezwaarcommissie gaf aan dat het legitiem is/was dat agrarische ondernemers aantonen welk beleid wenselijk/noodzakelijk is voor de verduurzaming van hun bedrijf.
- In 2022 is gestart met de uitvoering, de animo was groot. Binnen een dag ontvingen we ruim 50 aanmeldingen, in de uitvoering is alles gedaan om te zorgen voor een robuuste onderbouwing van wenselijk beleid. Waaronder plaatsing en aanzicht, productie in balans met verbruik en een duurzame businesscase.
- Januari 2023 zijn de resultaten van het project gepresenteerd, bijna 200 agrarische ondernemers waren hierbij aanwezig, inclusief aanbieders van boerderijmolens. Er was geen enkele betrokkenheid van gemeenten en provincie om te ervaren wat er leeft binnen de agrarische sector op dit dossier. Duidelijk was dat het draagvlak voor passend beleid noodzaak is en dat er binnen Flevoland een draagkracht is die niet eerder is gezien in andere provincies.
- Naar aanleiding van de gepresenteerde resultaten hebben vele agrarische ondernemers een brief gestuurd aan provincie Flevoland voor passend en ruimer beleid voor boerderijmolens. De reactie van de provincie was minimaal, de wensen van ondernemers worden meegenomen in een verkennende studie op basis van motie 7 (2948502). In deze motie wordt gesproken over 22 meter tiphoogte en wordt geen enkele bestuurlijke visie en ruimte gebruikt om (hogere) ashoogtes te verkennen, terwijl ambtenaren de rapportage van het onderzoekstraject van LTO Noord hebben gekregen.
- Er is een beeldvormende sessie geweest om de uitkomsten van het onderzoek te toetsen. **Eerder hebben vele ondernemers een brief gestuurd om het beleid te verruimen. Deze brieven zijn ingebracht in de beeldvormende sessies.**
- Naar aanleiding van de conclusies van het verkennende onderzoek zijn nogmaals brieven verstuurd aan de provincie met het verzoek om de uitkomsten van het haalbaarheidsonderzoek naar aanleiding van die motie te delen, zodat ook de basis van vooraf gestelde randvoorwaarden kan worden besproken. De provincie geeft geen openheid van dit onderzoek.

De roep vanuit de agrarische sector wordt elke keer luider, zij willen een nieuwe bijdrage leveren aan de energietransitie. Door netcongestie in een groot deel van de provincie is het produceren van zonne-energie niet meer mogelijk en eigenlijk ook niet wenselijk. Het netwerk is vol en kleinschalige productie van windenergie kan daarbij wel, als een van de weinige mogelijkheden om het bedrijf te verduurzamen en het elektriciteitsnetwerk te ontlasten.

In veel provincies wordt boerenwind gezien als een positieve ontwikkeling. Sommige provincies, zoals Zuid-Holland, verkennen zelfs de mogelijkheden voor ashoogtes hoger dan 22 meter. Strategisch en verantwoord beleid voor boerderijmolens is noodzaak.

Voordat besluitvorming plaatsvindt, vragen we leden van Provinciale Staten om in gesprek te gaan met de agrarische sector om de uitkomsten van het verkennend onderzoek te bespreken en deze te vergelijken met de uitkomsten van eigen onderzoek van de agrarische sector (uitgevoerd door LTO Noord) die wezenlijk anders (lijken) te zijn. We gaan ervan uit dat we hierover binnenkort inhoudelijk met elkaar kunnen spreken.

Gezamenlijk opgesteld en ondertekend door:

LTO Noord, vertegenwoordigd door:

Henk van Renselaar en Annie Bos,
gezamenlijk voorzitter LTO Noord Oostelijk Flevoland

Marja Hoorweg en Marijn van Aart,
gezamenlijk voorzitter LTO Noord Noordoostpolder

Carla Dekker-de Wit,
voorzitter LTO Noord Zuidelijk Flevoland

Nederlandse Wind Energie Associatie NWEA, vertegenwoordigd door:

NWEA
Jan Vos

Windmolens op Maat B.V.
Tjark Hulst

E.A.Z. Wind bv
Paul Eduard

BestWatt
Joop Bettink

Wind Energy Solutions
John Braakman

